

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВНУТРІШНІХ СПРАВ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА»

Рівень вищої освіти *другий (магістерський)*

Галузь знань *08 Право*

Спеціальність *081 «Право»*

Освітня програма *«Право»*

Статус навчальної дисципліни *обов'язкова*

Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 31.08.2023 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 29.08.2023 № 1

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

Володимир КИЯН

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ~~загальноправових дисциплін~~
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 28.08.2023 № 1

*Юридична компаративістика // Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023.
16 с.*

РОЗРОБНИКИ:

1. *Доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук Мінакова Євгенія Валеріївна;*
2. *Доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Талдикін Олександр Васильович.*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. *Професор кафедри міжнародного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор, Легка Оксана Володимирівна;*
2. *Суддя Запорізького окружного адміністративного суду, доктор юридичних наук, доцент, Прасов Олександр Олександрович.*

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування Показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин:	90	90
Рік підготовки:	1	1
Семестр:	1	1
Лекції	18	8
Семінарські	22	8
Практичні	-	-
Самостійна/індивідуальна робота	50	74
Індивідуальні завдання (курсова робота):	-	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» є сприяння у становленні сучасного кваліфікованого фахівця-правознавця, вивчення основних положень юридичної компаративістики, глибоке і ґрунтовне пізнання правових явищ в різних державах і культурах, розуміння сучасних тенденцій розвитку національних правових систем і їх об'єднань, окремих правових явищ та процесів, і, таким чином, сприяти підвищенню рівня загальної та правової культури майбутніх юристів. Завданням навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» є набуття та поглиблення знань слухачів щодо систем сучасного права та набуття основ провадження порівняльно-правових досліджень.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК1 – Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК4 – Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК13 – Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Пререквізити: «Філософія права», «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право», «Міжнародне право».

Постреквізити: «Публічне право: практика тлумачення і застосування», «Приватне право: практика тлумачення і застосування», «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод».

Програмні результати навчання:

ПРН1 – Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3 – Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних,

цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН10 – Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН12 – Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОДОЛОГІЯ

Передумови виникнення юридичної компаративістики. Сучасний стан юридичної компаративістики.

Предмет юридичної компаративістики.

Місце юридичної компаративістики в системі юридичного знання. Функції юридичної компаративістики: пізнавальна, евристична, прогностична, ідеологічна, методологічна, пропедевтична.

Методологія порівняльного правознавства. Принцип правового поліцентризму. Методика порівняльних досліджень законодавства. Правова система України серед світових правових систем.

ТЕМА 2. РОМАНО-ГЕРМАНСЬКА ПРАВОВА СІМ'Я. ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Поняття романо-германської правової сім'ї. Етапи становлення романо-германської правової сім'ї: період звичаєвого права (кутюмів) і писаного римського права, відродження вивчення римського права в університетах, період кодифікації, «ера декодифікації» і розвитку тематичної правотворчості. Романська і германська правові групи.

Структура права у державах романо-германської правової сім'ї. Публічне та приватне право. Галузі права. Кодифікація законодавства.

Форми (джерела) права у державах романо-германської правової сім'ї. Нормативно-правовий акт. Види нормативно-правових актів за юридичною силою: закони, підзаконні акти. Конституція як основний закон. Судова практика в державах романо-германської правової сім'ї.

ТЕМА 3. СІМ'Я ЗАГАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття сім'ї загального права. Етапи становлення сім'ї загального права: англосаксонський, становлення загального права, розквіт загального права в Англії, трансформація системи права Англії. Королівський суд, суд лорда-канцлера.

Структура права у державах сім'ї загального права. Загальне право і право справедливості. Статутне право. Галузі права.

Форми (джерела) права у державах сім'ї загального права. Судовий прецедент. *Stare decisis*. Правовий звичай. Нормативно-правовий акт.

Формування та особливості правової системи США. Федеральне право і право штатів. Особливості загального права США. Кодифікація та систематизація законодавства США. Судовий контроль. Джерела американського права. Сучасні тенденції розвитку американського права.

Англійське загальне право – історична основа систем права Британської Співдружності. Прецедентне право держав Британської Співдружності. Особливості систем права Канади, Австралії та Нової Зеландії. Співвідношення англійського права і місцевого звичаєвого права. Джерела права. Судова система.

ТЕМА 4. ПРАВОВІ СИСТЕМИ РЕЛІГІЙНОГО, ТРАДИЦІЙНОГО ТА ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА

Релігійно-общинна і далекосхідна (традиційна) правові групи. Звичаєво-общинна правова група.

Мусульманське право: поняття та генеза. Основні мазхаби мусульманського права. Джерела мусульманського права. Доктрина як основне джерело мусульманського права. Роль Корану і Сунни в мусульманському праві. Особливість основних інститутів і галузей мусульманського права. Мусульманське право і закон.

Індуське право. Історичні та релігійні корені індуського права. Класичне індуське право. Джерела індуського права.

Загальна характеристика далекосхідного права. Конфуціанське і легістське розуміння права. Система права Японії.

ТЕМА 5. ВЗАЄМОДІЯ СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ. ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Основні теорії співвідношення національного (внутрішньодержавного) і міжнародного права. Вплив міжнародного права на розвиток національних систем права.

Механізм зближення національних систем права на основі міжнародних договорів. Міжнародні стандарти в сфері прав людини. Основні універсальні і регіональні договори з прав людини.

Поняття європейського права та права ЄС. Становлення і основні етапи розвитку права ЄС. Особливості права ЄС. Основні документи Європейського Союзу.

Право Ради Європи. Основні документи Ради Європи. Конвенція про захист прав людини і основних свобод. Перспективи розвитку європейського права.

Запровадження результатів порівняльно-правових досліджень у правову систему України в умовах воєнного стану.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1, 1.2.
Додатки 1.1, 1.2. (оновлюються щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. **Мінімальний пороговий рівень оцінки** визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. **Критерії оцінювання аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи** розроблені кафедрою загальноправових дисциплін з урахуванням загальних критеріїв, визначених Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ.

В Університеті встановлюється єдина максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – **100 балів**.

Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної – **30 балів**, самостійної та індивідуальної роботи – **30 балів**; **40 балів** – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Для навчальної дисципліни «Юридична компаративістика» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік стандартизовані тести, реферати, есе, презентації, результати виконаних завдань та досліджень та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням актуальності, новизни тематики, повноти розкриття теми, графічного оформлення та креативності підходу)
15	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням актуальності, новизни тематики, відповідності джерельній базі, точності та

	лаконічності сформованих питань та відповідності до теми завдання варіантів відповіді)
15	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (одна практична задача оцінюється максимум у 3 бали з урахуванням актуальності та новизни тематики, лаконічності сформованої фабули, відповідності законодавчої бази, визначеності правових відносин)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89		Добре	B	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			C	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	D	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			E	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59	не зараховано	Незадовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання</i>

				<i>навчальних завдань (з можливістю повторного складання).</i>
1-34			F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 1.3 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА»**Освітній ступінь *магістр*Спеціальність *081 «Право»*на *2023/2024* навчальний рік**Форма навчання: ДЕННА** **Обсяг 3 кредити ЄКТС (90 годин)***Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти*Курс *1* Групи *М-ЮД-321-322*

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				СР та ІР
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Юридична компаративістика: поняття, предмет, методологія	14	4	2	2	-	10
2.	Романо-германська правова сім'я. Правова система України: історія, сучасність, перспективи розвитку.	20	10	4	6	-	10
3.	Сім'я загального права	18	8	4	4	-	10
4.	Правові системи релігійного, традиційного та звичасвого права.	18	8	4	4	-	10
5.	Взаємодія сучасних правових систем. Порівняльно-правові дослідження міжнародного та європейського права	20	10	4	6	-	10
Разом за семестр		90	40	18	22	-	50
<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри *загальноправових дисциплін* Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 № 1.

Директор
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти

Вікторія САВІЩЕНКО

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА»**Освітній ступінь *магістр*Спеціальність *081 «Право»*на *2023/2024* навчальний рік**Форма навчання: ЗАОЧНА****Обсяг 3 кредити ЄКТС (90 годин)***Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення
кваліфікації**Курс 1 Групи М-ЮЗ-321-326*

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				СР та ІР
			Всього	Лекції	СЗ	ІІЗ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Юридична компаративістика: генезис, сучасний стан, предмет, методологія.	18	4	2	2	-	14
2.	Загальне вчення про правову систему. Типологія правових систем. Романо-германська правова сім'я	18	4	2	2	-	14
3.	Сім'я загального права	16	2	-	2	-	14
4.	Правові системи релігійного, традиційного та звичасового права.	20	4	2	2	-	16
5.	Взаємодія сучасних правових систем. Порівняльно-правові дослідження міжнародного та європейського права	18	2	2	-	-	16
Разом за семестр		90	16	8	8	-	74
<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 №1.

Директор**Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти**

Вікторія САВЩЕНКО

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****«ЮРИДИЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА»**Освітній ступінь *магістр*Спеціальність **081 «Право»**на **2023/2024** навчальний рік**Основні нормативні акти:**

- Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» від 03 вересня 2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.).

- акти міжнародного права:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Урядовий кур'єр*. 2010. № 215.

2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Урядовий кур'єр*. 2008. № 232.

- закони:

1. Про правонаступництво України : Закон України від 12 вересня 1991 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 46. Ст. 617.

2. Про правотворчу діяльність : Закон України від 24 серпня 2023 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2023. № 93. Ст. 364.

3. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222.

4. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березня 2011 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. Ст. 385.

5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

6. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190.

7. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35.

Ст. 376.

8. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.

9. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.

10. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

11. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

12. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 липня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 527.

13. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року. *Голос України*. 2018. № 122.

- підзаконні акти:

1. Про державні символи України : Постанова Верховної Ради України від 3 вересня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 45. Ст. 241.

2. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України : Указ Президента України від 15 листопада 2006 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 2006. № 47. Стор. 48. Ст. 3123.

3. Про систему центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 15 грудня 1999 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 1999. № 50. Стор. 8. Ст. 2434.

4. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності : Указ Президента від 10 червня 1997 року (зі змінами і допов.). *Урядовий кур'єр*. 1997. № 107-108.

Підручники:

1. Загальна теорія права. Академічний курс / кол. автор. ; за ред. С. В. Бобровник. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 576 с.

2. Загальна теорія права : підруч. / О. В. Петришин, В. В. Лемак, С. І. Максимов та ін. Харків : Право, 2020. 568 с.

3. Кельман М. С., Стратонов В. М. Загальна теорія права : підруч. 6-те вид., допов. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 720 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Кузменко В. В., Наливайко Л. Р., Талдикін О. В., Головіна О. В. Компаративістський аналіз традиційної та класичної логіки : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К.О, 2019. 158 с.

2. Петришин О. В., Зінченко О. В., Лук'янов Д. В. Порівняльне правознавство у таблицях : навч. посіб. Харків : Право, 2021. 164 с.

3. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 328 с.

4. Талдикін О. В. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці : навч. посіб. Дніпро : Дніпр. держ. універ. внутр. справ, 2020. 164 с.

5. Талдикін О. В. Соціологія права. Структурно-логічні схеми і таблиці : навч. посіб. Дніпро : Дніпр. держ. універ. внутр. справ, 2022. 144 с.
6. Юридична компаративістика : навч. посіб. Є. В. Зозуля, О. С. Туренко, І. В. Іванов. Київ : Алерта, 2023. 304 с.
7. Юридична компаративістика : навч. посіб. / А. М. Кучук, Ю. С. Завгородня. Дніпро : Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 112 с.
8. Юридична компаративістика : метод. реком. для самостійної та індивідуальної роботи (для здоб. вищ. освіти 1 курсу денної форми навч. другого (магістерського) рівня вищої освіти ПФПОДР та ФПФПСР) / уклад.: Д. А. Селіхов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 82 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Shepik-Trehubenko O. S. The Political System of Society: Features and Prospects of Development in Ukraine / *The issues of improving legal knowledge in the XXI century: the unity of theory and practice* : collective monograph. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 33-51.
2. Shepik-Trehubenko O., Nalyvaiko L. Application of the principle of the rule of law international and national courts. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2022. № 4. (48). P. 413-419.
3. Бисага Ю. Місце та роль порівняльного правознавства у системі підготовки конкурентоздатного правника. *Сучасні проблеми порівняльного правознавства*: зб. наук. праць за ред. Ю. С. Шемшученка, Я. В. Лазура. Ужгород ; Київ : Говерла, 2015. С. 24-28.
4. Вісин В. В., Ленгер Я. І. Становлення юридичної компаративістики як напряму сучасної правової науки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія юриспруденція*. 2021 № 54. Т. 1. С. 124-128.
5. Кресін О. В. До питання про пізнавальну мету порівняльного правознавства. *Правова держава*. 2023. Вип. 34. С. 599-611.
6. Кучук А. М. Теоретичні основи правового поліцентризму: монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 312 с.
7. Кучук А. М. Джерела права: міжнародний і теоретико-правовий аспекти. *Альманах міжнародного права*. 2016. Вип. 14. С. 23-30.
8. Кучук А. М. Універсальність/регіональність прав людини: правовий дискурс. *Visegrad journal on human rights*. 2016. № 1/1. С. 127-131.
9. Лесняк Н., Коваль І. Предмет юридичної компаративістики. *Вісник національного університету «Львівська політехніка». Серія юридичні науки*. 2020. № 3 (27). С. 82-85.
10. Ситар, М. І. Компаративістика у Німеччині після Другої світової війни: окремі аспекти. *Альманах права*. 2022. № 13. С. 416-419.
11. Стець О. М. Використання компаративного підходу в порівняльному правознавстві. *Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень*: у 2 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 19 травня 2023 р. Одеса : Юридика, 2023. Т. 1. С. 316-319.

12. Талдикін О. В. Поняття та класифікація квазідержав. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 70-80.

13. Талдикін О. В. Різні підходи до типології держави. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування: матеріали наук. семінару*, Дніпро, 8 груд. 2018 р. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. С.79-82.

14. Тарановська А. О. Проблеми розуміння іудейської правової системи. *Актуальні проблеми держави і права*. 2023. С. 133-140.

15. Харитонов Р. Ф. Галузева юридична компаративістика: загальнотеоретичне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2016. 207 с.

16. Чепік-Трегубенко О. С. Принцип верховенства права: доктрина та судова практика. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 3. С. 121-127.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua/> – Офіційний сайт Президента України.
2. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної ради України.
3. <http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України.
4. <http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.
5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
6. <http://www.library.ukma.edu.ua> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
8. <http://www.nplu.org> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.
9. <http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень.

Розглянуто і схвалено на засіданні *кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти*, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Директор
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти

Вікторія САВИЩЕНКО